

Status quo bez psihologa: „Mala smo škola, nemamo mogućnost zaposlenja drugog stručnog suradnika i nemam s kim podijeliti odgovornost“

Nadamo se da će se u budućnosti poraditi na važnosti teme očuvanja mentalnog zdravlja u školama te da će se, neovisno o pomacima, o tome početi iskreno i konstruktivno govoriti

MAGDALENA MRČELA / Foto: Pexels – 28. 11. 2024.



U serijalu članaka naziva *(Mo)mentalno zdravlje u školama, sve dok vam ne zatreba psiholog – kojega nema* bavimo se problematikom mentalnog zdravlja hrvatskih učenika, s osobitim naglaskom na manjak stručnog kadra u školama. U prethodnim smo člancima osvijetlili probleme s kojima se susreću školske stručne službe i nastavnici u raljama birokracije, često suočeni s pitanjima na koje ne znaju i ne bi smjeli davati odgovore, a idu u domenu rada psihologa. Niz sugovornika govorio nam je o problemu premalog broja psihologa na prevelik broj učenika, o sve složenijim situacijama i tegobama koje muče hrvatske školarce te o



Svoje je utiske o radu bez psihologa u stručnoj službi za nas je podijelila i pedagoginja **Andrijana Glibota**. Sudbine ravnatelja, pedagoga i učitelja iz „malih“ škola dijele mnogi – samo se o tome malo govori. Razlozi su sigurno barem dijelom u njihovoj snalažljivosti na pozicijama u kojima se nalaze, mnogi od njih na manjkavost u stručnoj službi gledaju kao na izazov i način da svojim primjerom naprave pozitivnu promjenu.

„Pedagogice, samo da Vam ovo ispričam...”

- U dvije godine rada kao pedagog u ruralnoj sredini u maloj osnovnoj školi mogu reći da je posao pedagoga itekako iscrpljujuć. S obzirom na to da smo po broju učenika „mala“ škola, nemamo mogućnost zaposlenja drugog stručnog suradnika poput logopeda, psihologa, edukacijskog rehabilitatora ili bilo koga sa kime bi mogla podijeliti svoju odgovornost – govori nam pedagoginja Glibota.

Odmah se nameće pitanje koliko „mala“ mora biti škola da bi nadležni pretpostavili da će pedagog moći pokriti sva područja koja inače obavlja kompletna stručna služba. Osim izravne komunikacije s učenicima, a po potrebi i njihovim roditeljima, često se zaboravlja

suradnju s roditeljima, planiranje raznih aktivnosti pada u vodu kada se na vratima začuje kucanje i riječi: „Znate, pedagogice, samo da vam ovo ispričam!“ ili „On je meni ovo...“ ili neko guranje i buka na hodnicima te bezbroj drugih situacija. Tada sam primorana odustati od svog rasporeda i prilagoditi se novonastaloj situaciji.

Zanimalo nas je s kojim se još izazovima, osim balansiranja između papirologije i neposrednog rada s učenicima susreće.

- Svake godine se u redovite razredne odjele uključuje sve više učenika sa primjerenim programom obrazovanja, emocionalno nezrelih učenika i učenika sa raznoraznim problemima. Učitelji nisu dovoljno educirani da se snalaze u svim situacijama koje im se događaju u razredima te im je konstantno potrebna pomoć i podrška u radu, što zahtijeva stalni angažman stručnog suradnika.



na to pitanje.“

- Po novim istraživanjima roditelji sa svojom djecom razgovaraju svega 7 minuta u danu, djeca imaju osjećaj da su prepuštena sama sebi te konstantno imaju potrebu razgovarati sa nekim kako bi podijelili svoje brige. Koliko nama to zvučalo bezazleno, nitko od nas ne želi ih odgoditi za sutra je ne znamo što se to događa u tim malim glavama i u vremenu kad su izloženi bezbrojnim utjecajima iz okoline, kako mogu reagirati ako se i u školi osjete neprihvaćenima ili odbijenima. Posao pedagoga bi bio puno lakši kad bi sva svoja zaduženja i odgovornosti mogli podijeliti s nekom stručnom osobom koja bi bolje od nas znala procijeniti situaciju i kojoj bi se učenici mogli povjeravati, a roditelji dolaziti po savjet kako reagirati u određenim situacijama.

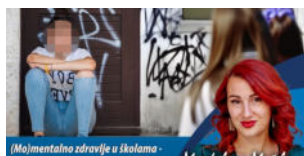


Zavjet šutnje?

Iskren dojam pedagoginje **Andrijane Glibota** navodi nas i na jedan zaključak tijekom rada na temi *(Mo)mentalno zdravlje u školama, sve dok vam ne zatreba psiholog – kojega nema*: rijetki su sugovornici koji su bili spremni iskreno progovoriti o izazovima i poteškoćama s kojima se susreću jer su *de facto* prepušteni samo sebi. Najčešća prepreka tijekom obrade ove teme u

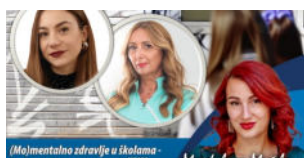
pretpostavke o korelaciji između rastućih problema s mentalnim zdravljem mladih i stručnih kadrova koje im, u školama i izvan njih, ne omogućujemo, rastao je i strah od govorenja o ovoj temi. Bilo je odgovora poput „Mi smo mala sredina, ne želimo da nas netko ogovara“, „Mi smo mala sredina i imamo sve – ne bismo htjeli da netko bude ljubomoran pa da nam se nešto oduzme“, „Bolje da ništa ne govorimo, *oni gore* mogli bi nešto zamjeriti pa se iskaljivati na našem ravnatelju/ravnateljici ili na nama.“ Postojanje neimenovane, a jasne instance „one gore“ stvar čini još gorom. Istražujući snalažljivost prosvjetara, naišli smo na strah od vlastitog poslodavca, nekoga koga mnogi doživljavaju kao entitet koji bi se mogao naljutiti na njih, ni krive ni dužne, one koji i s manjkom ljudstva pokušavaju odraditi što bolji posao. Nadamo se da će se u budućnosti poraditi na važnosti teme očuvanja mentalnog zdravlja u školama te da će se, neovisno o pomacima, o tome početi iskreno i konstruktivno govoriti.

U školama bez psihologa problematika mentalnog zdravlja pada na leđa pedagoga i učitelja, a ondje gdje ima psihologa očito je da ih treba još više. Kako raditi u sustavu koji puca po šavovima?



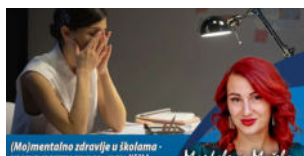
U seriji članaka (Mo)mentalno zdravlje u školama bavit ćemo se jednim od gorućih problema - što kad se u školi pojavi osjetljiv problem iz domene djelovanja školskog psihologa, a ta ga škola nema

Poremećaji koncentracije, bullying i nedostatak empatije među učenicima samo su neki od problema kojima se bave psiholozi i koji ne bi smjeli padati na tuđa leđa



Mnoge su škole i dalje bez psihologa, a one u kojima jedan psiholog radi s nekoliko stotina učenika često pucaju po šavovima, dio problema preuzimaju nastavnici, dio roditelji, a dio često, nažalost, ostaje neriješen

„Prisustvo psihologa u školi djetetu pasteruje učitelje, ali stres nikad neće nestati iz njihova posla, trebamo ih educirati i osnažiti“



„Prepoznala sam burnout pet do dvanaest“, priznaje nam naša sugovornica, srednjoškolska profesorica. Ona je jedna od mnogih onih profesora koji su se godinama izlagali stresovima kakve im nitko nije spomenuo kad su ponosno mašući

Sa školskim psihologom ili bez njega: „Pretrpani smo poslom, nosimo ga i doma, kao i teške životne priče i probleme svojih učenika“



O rizičnim faktorima zbog koji djeca danas trebaju sve veću pomoć svojih stručnih suradnika, ali i o složenosti njihovih poslova razgovarali smo s pedagoginjom Antonelom Mrsić



DALMACIJA DANAS

Mnogo posla – malo vremena i kadra: „Broj školskih psihologa često nije proporcionalan ni s brojem, a ni s potrebama učenika“



O sve većim učeničkim potrebama za pomoći stručnih službi, posebno psihologa, razgovarali smo s Mijom Grbavac, magistrom psihologije i stručnom suradnicom mentoricom s desetogodišnjim iskustvom rada u školi



AGENCIJA ZA
ELEKTRONIČKE
MEDIJE

**Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz
Programa poticanja novinarske izvrsnosti**



[UVJETI KORIŠTENJA](#) [PRAVILA O PRIVATNOSTI](#) [PRODAJA I MARKETING](#) [IMPRESSUM](#)
[KONTAKT STRANICA](#)

© 2024 Dalmacija danas. Sva prava pridržana.